

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 432/2025-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] zastúpeného JUDr. Erikom Šablátúrom, advokátom, Holíčska 13, Bratislava, proti rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Ssk/40/2024 z 29. mája 2024 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 13. septembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 2, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) sp. zn. 6Ssk/40/2024 z 29. mája 2024 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“). Navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu správneému súdu na ďalšie konanie. Zároveň sa domáha primeraného finančného zadostučinenia 10 000 eur, ako aj náhrady trov konania spojených s podaním ústavnej sťažnosti.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa kasačnou sťažnosťou zo 6. februára 2024 domáhal zrušenia rozsudku Správneho súdu v Bratislave (ďalej len „správny súd“) č. k. BA-4Sa/25/2021-68 z 29. novembra 2023 (ďalej len „rozsudok správneho súdu“), ktorým správny súd zamietol sťažovateľovu správnu žalobu [ktorou sa domáhal zrušenia rozhodnutia generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne, ústredia (ďalej len „žalovaná“) č. 611 006 7007 0 z 21. januára 2021 (ďalej len „rozhodnutie generálneho riaditeľa žalovanej“)]. Rozhodnutím generálneho riaditeľa žalovanej bolo zamietnuté odvolanie sťažovateľa podané proti

rozhodnutiu žalovanej (ako prvostupňového orgánu) č. 611 006 7007 0 z 25. novembra 2020, ktorým bola zamietnutá sťažovateľova žiadosť o starobný dôchodok k 6. októbru 2019 [pretože v zamestnaní zaradenom do I. kategórie funkcií, ktoré je postavené na roveň zamestnania v I. pracovnej kategórii v § 14 ods. 2 písm. b) až h) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“) nezískal najmenej 20 rokov a neplnil ani podmienky nároku na starobný dôchodok podľa § 174 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb.]. Predmetom konania v danej veci tak bolo posúdenie, či sťažovateľ k 6. októbru 2019 spĺňal podmienky dovŕšenia dôchodkového veku a získania potrebnej doby dôchodkového poistenia pre vznik nároku na starobný dôchodok.

3. Napadnutým rozsudkom najvyšší správny súd zamietol kasačnú sťažnosť sťažovateľa podanú proti rozsudku správneho súdu ako nedôvodnú. Uviedol, že v tejto veci bolo sporným, či sa na sťažovateľa mohol uplatniť skorší odchod do starobného dôchodku (od 58 rokov veku) najmä so zohľadnením jeho odpracovaných rokov v I. kategórii funkcií ako príslušníka Policajného zboru Slovenskej republiky. Po uvedení historického vývoja právnej úpravy v tejto oblasti poukázal na to, že z § 174 zákona č. 100/1998 Zb. vyplynulo, že občan, ktorý vykonával pred 1. januárom 2000 zamestnanie I. pracovnej kategórie, prípadne službu I. alebo II. kategórie funkcií, má po 31. decembri 1999 nárok na starobný dôchodok tiež, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol potrebný vek. Zároveň § 174 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. bližšie stanovil, že podmienkou vzniku nároku na starobný dôchodok podľa odseku 1 je, že zamestnanie I. pracovnej kategórie alebo služba I. alebo II. kategórie funkcií trvali k 31. decembru 1999. Z toho jednoznačne vyplýva, že aby takýto nárok mohol vzniknúť, muselo zamestnanie I. pracovnej kategórie alebo služba I. alebo II. kategórie funkcií trvať k 31. decembru 1999. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa, že jeho nárok sa mal posúdiť podľa zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 376/1997 Z. z. (teda ku dňu skončenia výkonu služby 31. októbra 1999), a nie podľa zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 355/1999 Z. z. (znenie účinné k 31. decembru 1999), argumentoval, že námietka nie je dôvodná, pretože § 174 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. bol od roku 1993 viackrát novelizovaný, pričom nadobudol účinnosť až od 1. januára 2000 (na základe zákona č. 355/1999 Z. z.). Dodal, že spoločnou podmienkou nároku na starobný dôchodok je trvanie zamestnania I. pracovnej kategórie alebo služby I. alebo II. kategórie funkcií až do 31. decembra 1999, čo však v prípade sťažovateľa nebolo naplnené. Jeho služobný pomer skončil 31. októbra 1999. Tiež uviedol, že sťažovateľ podal žiadosť 26. októbra 2020 a požiadal o priznanie starobného dôchodku od 6. októbra 2019, teda od dovŕšenia 58 roku veku, preto žalovaná vychádzala z poslednej platnej právnej úpravy zákona č. 100/1988 Zb., a nie z tej, ktorú požadoval sťažovateľ. Podotkol, že bola rozhodujúca právna úprava platná v čase, keď vznikol nárok na dôchodkovú dávku, a nie deň, keď bola ukončená niektorá z činností žiadateľa. Preto vyhodnotil ako nedôvodnú aj námietku týkajúcu sa retroaktivity. Na záver uviedol, že sťažovateľ v I. kategórii funkcií hodnotenej ako zamestnanie I. pracovnej kategórie podľa § 14 ods. 2 písm. b) až h) zákona č. 100/1988 Zb. získal len 16 rokov a 186 dní [teda nezískal najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h) zákona č. 100/1988 Zb.], preto nespĺňal podmienky podľa § 21 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. a nárok na starobný dôchodok dovŕšením 58 roku veku k 6. októbru 2019 mu nevznikol.

II. Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že najvyšší správny súd nesprávne aplikoval ustanovenia zákona č. 100/1988 Zb. Argumentoval, že v jeho veci sa mal aplikovať zákon č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 376/1997 Z. z. (teda ku dňu skončenia výkonu jeho služby 31. októbra 1999), a nie v znení zákona č. 355/1999 Z. z., podľa ktorého mal jeho služobný pomer na získanie nároku na starobný dôchodok trvať až do konca roku 1999. Uvedené považuje za dodatočné kladenie podmienok, ktoré už nemohol splniť. Aplikáciu zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 355/1999 Z. z. považuje vo vzťahu k nemu za retroaktívnu a poškodzujúcu jeho práva. Ďalej namieta, že kasačný súd nebral do úvahy zákon č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 376/1997 Z. z., podľa ktorého mal splnené podmienky na priznanie predčasného starobného dôchodku, vec nesprávne skutkovo a právne posúdil, a tým porušil jeho právo na spravodlivý proces.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 2, 3 a 4 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 2, 3 a 4 ústavy napadnutým rozsudkom:

6. Ústavný súd v prvom rade pripomína, že nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 200/2023).

7. Podstata práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej

normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci (III. ÚS 305/2019).

8. Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že neodmysliteľnou súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (m. m. I. ÚS 167/2020). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. Georgiadis v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

9. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku kasačného súdu treba poukázať na povahu a špecifiká správneho súdnictva, ktorého úlohou nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy, ale len preskúmať zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, teda preskúmať to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených v návrhu rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Treba preto vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutých rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy, teda orgánov inej ako súdnej sústavy [III. ÚS 502/2015 (ZNaU 69/2015), III. ÚS 277/2022, I. ÚS 203/2023].

10. Na tomto mieste je možné zopakovať, že sťažovateľ najvyššiemu správne súdu vytýkal nesprávnu aplikáciu zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 355/1999 Z. z., ktorú považuje za diskriminačnú a poškodzujúcu jeho práva. Dožadoval sa aplikácie zákona č. 100/1988 Zb. v jeho skoršom znení (ku dňu skončenia jeho služobného pomeru), teda v znení zákona č. 376/1997 Z. z.

11. Po preskúmaní napadnutého rozsudku a dôvodov zamietnutia kasačnej sťažnosti sťažovateľa v ňom uvedených s poukazom na v ústavnej sťažnosti uplatnené námietky sťažovateľa ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší správny súd svoje argumenty, pre ktoré zamietol kasačnú sťažnosť, odôvodnil ústavnoprávne udržateľným spôsobom [najmä na stranách 10 až 12 (v bodoch 37 až 44) napadnutého rozsudku].

12. Pretože je sťažovateľovi odôvodnenie napadnutého rozsudku dostatočne známe, ústavný súd ho na tomto mieste nebude podrobnejšie rozoberať a bližšie rozvádzať jeho závery (keď jeho podstatná argumentácia je uvedená v bode 3 tohto uznesenia). Len pre doplnenie dáva v súvislosti s námietkami sťažovateľa do pozornosti, že najvyšší správny súd ako súd kasačný podľa názoru ústavného súdu jasne vymedzil, čo bolo hlavnou otázkou riešenou v správnom súdnom konaní (že bolo sporným, či sa na sťažovateľa mohol uplatniť skorší odchod do starobného dôchodku najmä so zohľadnením jeho odpracovaných rokov). Následne s poukazom na relevantné ustanovenia pre vec podstatnej právnej úpravy a tiež s odkazom na jej postupný vývoj uviedol, prečo sa na sťažovateľa nemohol uplatniť právny predpis – zákon č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 376/1997 Z. z., ale bolo potrebné uplatniť zákon č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 355/1999 Z. z. Uviedol, že bola rozhodujúca právna úprava platná v čase, keď vznikol nárok

na dôchodkovú dávku, a nie deň, kedy bola ukončená niektorá z činností žiadateľa. Tiež jasne argumentoval, že sťažovateľ v zamestnaní, resp. povolání získal len 16 rokov a 186 dní, teda nezískal ani potrebných najmenej 20 rokov v zamestnaní [uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h) zákona č. 100/1988 Zb.], preto mu nevznikol nárok na starobný dôchodok dovŕšením 58 roku veku k 6. októbru 2019.

13. Z uvedených záverov preto podľa posúdenia ústavného súdu jednoznačne vyplýva, že kasačný súd sa ústavnoprávne udržateľným spôsobom vysporiadal s podstatou veci a jasne aj s odkazom na relevantné zákonné ustanovenia argumentoval, prečo došlo v prípade sťažovateľa k aplikácii zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 355/1999 Z. z., a uviedol zreteľné argumenty, prečo sťažovateľovi nárok na starobný dôchodok dovŕšením 58 roku veku k 6. októbru 2019 nevznikol. Jeho závery nie je možné označiť za svojvoľné či arbitrárne a z ústavnoprávneho hľadiska za neudržateľné.

14. O zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom príslušného orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 203/2023).

15. Ani skutočnosť, že sa sťažovateľ s názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neopodstatnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozsudku. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (I. ÚS 1/2020, I. ÚS 113/2022).

16. Na základe uvedeného preto ústavný súd aj s poukazom na vymedzené špecifiká správneho súdnictva (bod 9 tohto uznesenia) ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

17. Je potrebné dodať, že sťažovateľ si nemôže zamieňať prieskumnú právomoc všeobecného súdu rozhodujúceho o opravnom prostriedku (tu najvyššieho správneho súdu v kasačnom konaní) s posúdením rozhodnutia takého súdu v konaní o ústavnej sťažnosti. Ústavný súd nerozhoduje v predmetnej (tu veci správneho súdnictva) veci (obdobne ako správny súd nerieši „kauzu“), ale posudzuje „len“ ústavnú udržateľnosť napadnutého rozhodnutia (obdobne IV. ÚS 399/2022).

III.2. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom:

18. V tomto smere je potrebné odkázať na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúcu sa aplikácie čl. 6 ods. 1 dohovoru, z ktorej vyplýva, že vylučuje jeho

aplikáciu na veci prejednávané v správnom konaní, argumentujúc, že tvoria súčasť jadra výsad verejnej moci [hard core of public-authority prerogatives (porov. Jussila v. Fínsko, c. 73053/01, rozsudok veľkej komory ESLP z 23. 11. 2006, bod 45; Ferrazzini v. Taliansko, c. 44759/98, rozsudok veľkej komory ESLP z 12. 7. 2001, body 24 a 31)].

19. Výnimku z tejto zásady ESLP pripúšťa len v takých veciach, kde sa správne konanie považuje za konanie trestné, čo však nie je prípad sťažovateľa.

20. Prihliadajúc na skutočnosť, že vo veci sťažovateľa správne orgány neuložili sankciu za porušenie právnej (zákonnej) povinnosti, ktorá by bola preventívno-represívneho charakteru, ústavný súd dospel k záveru, že na vec sťažovateľa nie je aplikovateľný čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

21. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. augusta 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu